

Komunikacja PKP i PKS

Dotyczy: ulg i uprawnień w przejazdach.

Uprawnione:

osoba legitymująca się orzeczeniem o **znacznym** stopniu niepełnosprawności (niezależnie od symbolu przyczyny niepełnosprawności) oraz dzieci i młodzież dotknięte niepełnosprawnością:

Więcej informacji przy zakupie biletów w kasie biletowej oraz u przewoźnika.

Przywileje pracownicze

Czas pracy:

- 8 h/dobę i 40h/tydzień (lekki stopień),
- 7 h/dobę i 35h/tydzień (stopień umiarkowany i znaczny),
- zakaz pracy w godzinach nadliczbowych i nocnych (z wyjątkiem osób zatrudnionych przy pilnowaniu oraz gdy lekarz wyrazi na to zgodę),
- dodatkowa **15 min. przerwa** wliczona do czasu pracy,
- dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze **10 dni** roboczych (po przepracowaniu roku od dnia zaliczenia do osób z niepełnosprawnościami) w przypadku osób posiadających umiarkowany i znaczny stopień niepełnosprawności,
- prawo do zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w wymiarze **do 21 dni** roboczych w celu uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym (dotyczy osób posiadających znaczny i umiarkowany stopień niepełnosprawności),
- prawo do zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu wykonania badań, zabiegów leczniczych, usprawniających (jeżeli nie mogą być wykonywane poza godzinami pracy) – dotyczy osób posiadających znaczny i umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Informacje:

Powiatowy Urząd Pracy Katowice,
ul. Połpiecha 14, tel. 32 47 98 500

Terenowe Punkty Pomocy Społecznej

Dotyczy: świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, w tym dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka z niepełnosprawnością, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, dodatku mieszkaniowego, poradnictwa specjalistycznego, poradnictwa prawnego oraz innych form wsparcia.

Informacja ogólna: ul. Wita Stwosza 7, pok. 119, tel. 32 606 18 25, 32 606 18 26

Podstawowe ulgi i uprawnienia dla osób z niepełnosprawnościami

Miejski Ośrodek
Pomocy Społecznej
w Katowicach

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Grabowa 2
40-172 Katowice
tel. 32 250 87 00, 209 35 40

Godziny przyjęć:
poniedziałek 9.00 - 16.30
wtorek 9.00 - 14.00
środa - piątek 8.00 - 14.00

Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób z Niepełnosprawnościami
Rynek 1, pok. 805A (VIII piętro)
tel. 32 259 32 12

Godziny przyjęć:
poniedziałek 11.00 - 14.00
środa 10.00 - 13.00
piątek 11.00 - 14.00

Dział ds. Osób Niepełnosprawnych
ul. Wita Stwosza 7
40-040 Katowice
tel. 32 606 18 31

Godziny przyjęć:
poniedziałek 12.30 - 17.00
wtorek-piątek 8.00 - 12.00
www.mops.katowice.pl

Świadczenie przysługujące opiekunom osób z niepełnosprawnościami

Świadczenie pielęgnacyjne: przysługuje wyłącznie osobom sprawującym opiekę nad osobą z niepełnosprawnością w wieku do ukończenia 18. roku życia

Szczegółowe informacje: www.mops.katowice.pl

Informacja ogólna, pok. 119, ul. Wita Stwosza 7,
tel. 32 606 18 25, 32 606 18 26

Świadczenie wspierające

Świadczenie wspierające: dla osoby o ustalonym poziomie potrzeby wsparcia przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (powyżej 70 punktów), kierowane bezpośrednio do osoby z niepełnosprawnością w wieku od ukończenia 18. roku życia,

Wysokość: od 40 do 220 procent aktualnej wysokości renty socjalnej.

Szczegółowe informacje: www.zus.pl; www.gov.pl; www.katowice.uw.gov.pl

Informacja ogólna:

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności,
ul. Powstańców 41A Katowice,
tel. 32 207 78 15; 32 207 78 57,
Zakład Ubezpieczeń Społecznych
tel. 22 560 16 00

Świadczenie programu „Za Życiem”

Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą.

Wysokość: 4 000 zł, brak kryterium dochodowego.

Poradnictwo w zakresie przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka z niepełnosprawnością we współpracy z asystentem rodziny.

Szczegółowe informacje: www.mops.katowice.pl

Informacja ogólna
ul. Wita Stwosza 7,
pok. 119,
tel. 32 606 18 25, 32 606 18 26

Ulga rehabilitacyjna

Dotyczy: ulg podatkowych dla osób z niepełnosprawnościami na cele rehabilitacyjne oraz wydatków związanych z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych, poniesionych w roku podatkowym przez podatnika będącego osobą z niepełnosprawnością lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby z niepełnosprawnościami.

Uprawniona: osoba z niepełnosprawnością lub podatnik, który utrzymuje osobę z niepełnosprawnością.

Ulga dotyczy m.in.: adaptacji i wyposażenia mieszkań i pojazdów stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, odpłatnego pobytu na turnusie rehabilitacyjnym, zakupu leków, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego lub pomocy technicznych.

Ważne! Odliczeniu nie podlegają wydatki, które w całości zostały sfinansowane z innego źródła (np. PFRON, NFZ).

Szczegółowe informacje: www.finanse.mf.gov.pl. oraz Urzędy Skarbowe.

Szczególne uprawnienia z zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej

Uprawnione: osoby legitymujące się orzeczeniem o **znacznym** stopniu niepełnosprawności oraz dzieci do 16. r. ż., które posiadają **łącznie spełnione wskazanie 7 i 8** na orzeczeniu o niepełnosprawności.

Dotyczy:

- 1) korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach (czyli do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej, świadczeń w szpitalach, świadczeń ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach, świadczeń rehabilitacji leczniczej),
- 2) uzyskania bez skierowania ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych finansowanych ze środków publicznych,

wyjątek: w przypadku korzystania z badań diagnostycznych kosztochłonnnych (np. rezonans magnetyczny) oraz rehabilitacji leczniczej niezależnie od posiadanych szczególnych uprawnień wymagane jest każdorazowo skierowanie wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego,

- 3) prawa do wyrobów medycznych do wysokości limitu finansowania, według wskazań medycznych, bez uwzględnienia okresów użytkowania; o ilości miesięcznego zaopatrzenia w wyroby decyduje każdorazowo osoba uprawniona do wystawienia zlecenia.

Komunikacja miejska

Dotyczy: bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską organizowaną przez Zarząd Transportu Metropolitalnego (ZTM).

Uprawnione:

- dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami do 18 roku życia bez względu na stopień niepełnosprawności,
- osoba legitymująca się orzeczeniem o **znacznym** stopniu niepełnosprawności,
- osoba legitymująca się orzeczeniem o **umiarkowanym** stopniu niepełnosprawności zawierającym **symbol 04-O** (choroby narządu wzroku),
- opiekunowie w/w osób w przypadku, gdy towarzyszą tym osobom w podróży (dotyczy tylko jednego opiekuna).

Podstawa: legitymacja osoby z niepełnosprawnością lub orzeczenie osoby z niepełnosprawnością.

Informacje: <https://www.metropoliaztm.pl/pl>

taryfa przewozowa, informacja telefoniczna: 800 16 30 30.

Świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji

Uprawniona: osoba, która:

- ukończyła 18. rok życia,
- jest niezdolna do samodzielnej egzystencji oraz
- nie jest uprawniona do świadczenia pieniężnego finansowanego ze środków publicznych (np. emerytury, renty, zasiłku stałego albo zasiłku okresowego o charakterze innym niż jednorazowe, świadczenia z zagranicznej instytucji właściwej do spraw emerytalno-rentowych), albo jest uprawniona do tych świadczeń, ale ich łączna wysokość brutto nie przekracza kwoty ustalonej przez ZUS oraz
- ma polskie obywatelstwo, prawo pobytu lub prawo stałego pobytu w Polsce, jeśli jest obywatelem jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej albo Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, lub ma zalegalizowany pobyt w Polsce (jeśli jest obywatelem państwa spoza UE albo EFTA), oraz
- zamieszkuje w Polsce.

Szczegółowe informacje:

www.zus.pl, www.gov.pl, Zakłady Ubezpieczeń Społecznych

Zasiłek pielęgnacyjny

Wysokość miesięczna: 215,84 zł, brak kryterium dochodowego

Uprawnione osoby legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności:

- dzieci do 16 roku życia,
- osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (jeżeli niepełnosprawność powstała przed 21. rokiem życia),
- osoby nie posiadające uprawnień do dodatku pielęgnacyjnego, które ukończyły 75. rok życia.

Szczegółowe informacje: www.mops.katowice.pl

Informacja ogólna

ul. Wita Stwosza 7, pok. 119,

tel. 32 606 18 25, 32 606 18 26

Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Dotyczy:

- turnusów rehabilitacyjnych,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się oraz technicznych,
- organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami,
- dofinansowania usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika,
- Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- Programu „Aktywny Samorząd”,
- Programu „Samodzielność—Aktywność—Mobilność! Dostępne mieszkanie”.
- Programu „Samodzielność—Aktywność—Mobilność! Mieszkanie dla absolwenta”.

Informacje:

MOPS Katowice,

Dział ds. Osób Niepełnosprawnych,

ul. Wita Stwosza 7,

tel. 32 606 18 31 - 33

Legitymacja osoby z niepełnosprawnością

Dotyczy: osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności bądź orzeczenie o ulgach i uprawnieniach wydane przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (orzeczenie wydane przez organy rentowe nie stanowi podstawy do wydania legitymacji osoby z niepełnosprawnością).

Wydawca: Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach,
ul. Grabowa 2,
tel. 32 250 87 00, 32 209 35 40

Uwaga! Legitymacja jest wydawana na podstawie **ostatniego, prawomocnego** orzeczenia.

Do wniosku o wydanie legitymacji dołącza się:

- aktualną fotografię o wymiarach 35 x 45 mm w formacie jak do dowodu osobistego,
- do wglądu należy przedstawić prawomocne orzeczenie o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień.

W przypadku osób posiadających więcej niż jedno ważne orzeczenie legitymację dokumentującą niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności wystawia się na podstawie ostatniego orzeczenia.

Orzeczenia organów rentowych (ZUS, KRUS, MON, MSWiA) nie stanowią podstawy do wydania legitymacji dokumentującej stopień niepełnosprawności.

Usługi transportowe

Dotyczy: usług transportowych dla osób z niepełnosprawnościami dofinansowanych ze środków miasta Katowice. Prawo do korzystania ze środków transportowych przystosowanych do przewozu osób z niepełnosprawnościami mają osoby z niepełnosprawnościami, osoby z widoczną dysfunkcją narządu ruchu oraz osoby niewidome i niedowidzące - mieszkańcy Katowic.

Zgłoszenia pod numerem telefonu: 501 406 141.

Informacje:

www.katowice.eu

Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób z Niepełnosprawnościami w Katowicach.

Karta parkingowa

Dotyczy: osób mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się oraz placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób z niepełnosprawnościami mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, jeżeli pojazd należący do placówki wykorzystywany jest do przewozu osób z niepełnosprawnościami.

Podstawę wydania karty parkingowej dla osoby z niepełnosprawnością stanowi orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, z pozytywnie określonym **wskazaniem 9** („spełnia”), wydane po 01.07.2014 r. z wyjątkami określonymi w ustawie.

Szczegółowa informacja: tel. 32 209 35 40 lub 32 250 87 00.

Wydawca:

Przewodniczący Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
ul. Grabowa 2, Katowice.

Uwaga!

Kartę Parkingową można uzyskać w momencie, gdy orzeczenie się **uprawomocni**. Zgodnie z przepisami prawa wniosek osoba z niepełnosprawnością składa **osobiście**, z wyjątkiem:

- osoby, która nie ukończyła 18. roku życia, za którą wniosek składają rodzice lub ustanowieni przez sąd opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd opiekunów,
- osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie pozostającej pod władzą rodzicielską, za którą wniosek składa jeden z rodziców,
- osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie niepozostającej pod władzą rodzicielską lub osoby ubezwłasnowolnionej częściowo, za którą wniosek składa odpowiednio opiekun lub kurator ustanowiony przez sąd.

Do wniosku należy dołączyć:

1. Do wglądu: oryginał **prawomocnego orzeczenia** o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień.
2. Aktualną fotografię o wymiarach 35 mm x 45 mm.
3. Oryginał dowodu uiszczenia opłaty za wydanie karty parkingowej.

Opłata paszportowa

Dotyczy: 50% ulgi w opłacie za wykonanie paszportu.

Uprawniona: osoba z niepełnosprawnością oraz jej współmałżonek/współmałżonka pozostający na jej wyłącznym utrzymaniu.

Informacje: www.katowice.uw.gov.pl

Śląski Urząd Wojewódzki, ul. Jagiellońska 25, Katowice.